

شناسه	مقررات - رویه اجرائی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۲/۰۱
عنوان موضوع	بررسی راهکارهای استفاده از ظرفیت بازنشستگان جهت اشتغال در واحدهای تولیدی و صنعتی استان		
مرجع طرح موضوع	معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری		
شرح موضوع	<p>طرح دوفوریتی «ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان» به شماره ثبت ۵۹۶ در تاریخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۵ و با امضای ۱۳۷ نفر از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد. در این طرح نمایندگان پیشنهاددهنده با ذکر دلایلی چون اشتغال به خدمت بسیاری از بازنشستگان در مشاغل مدیریتی و کارشناسی و نیز ضرورت چابک‌سازی نظام اداری با بهره‌گیری از جوانان، خواستار ایجاد محدودیت‌هایی برای اشتغال و اعاده به خدمت بازنشستگان شدند. این طرح پس از اعمال اصلاحاتی نهایتاً در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و پس از تأیید شورای نگهبان مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره جهت اجرا به دولت ابلاغ گردید. این قانون با هدف جمع و تنقیح قوانین پراکنده موجود در حوزه بازنشستگی و اعاده به خدمت، ایجاد فرصت و بستر مناسب جهت جایگزینی افراد جوان، توانمند و علاقمند به جای افراد بازنشسته، شکستن حلقه بسته مدیریتی کشور و نیز افزایش اثربخشی و کارایی نظام اداری کشور به تصویب رسید. با توجه به مشکل کمبود نیروی کار در صنعت استان و لزوم استفاده از توان و ظرفیت این افراد بطور کامل و دقیق در جهت توسعه اقتصادی استان در بخش خصوصی و دولتی، موضوع استفاده حداکثری و رفع موانع موجود در این راه در جلسه کارگروه کارشناسی شورا مورد بررسی قرار گرفت.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	- کمبود نیروی کار متخصص در صنعت استان و لزوم استفاده حداکثری از نیروی کار متخصص بازنشسته در جهت بهره‌وری هرچه بیشتر واحدهای اقتصادی بدون ورود آسیب به اشتغال جوانان متخصص		
جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ	<p>بر اساس دعوت‌نامه شماره ۱۶۱/ص ۱۴۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۰ جلسه کارگروه کارشناسی در تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۱ با حضور مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو، معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری، مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری و سایر مدعوین ذیربط از دستگاه‌های خصوصی و دولتی بر طبق لیست صورتجلسه ارسالی برگزار شد.</p> <p>اهم مذاکرات این جلسات مربوط به شرح زیر است:</p> <p>جناب آقای معینی، رئیس محترم کانون هماهنگی شورای اسلامی کار استان:</p> <p>کسی که ۱۵-۱۰ سال پیش بازنشست شده است در آن زمان مستمری‌ها کم بود و تورم هم با نرخ مستمری‌ها همخوانی داشت اما الان فاصله فاحش است و خیلی از آنها به بازار کار برمی‌گردند چون هنوز توانایی و کارایی</p> <p>۱۴۰۴/۰۱/۳۱</p>		

دارند، همچنین به خاطر تورم کنونی و ضرایب افزایشی حقوق‌ها در چند سال اخیر به نفعشان است که به بازار کار برگردند. چون دو سال آخر پرداختی هم مبنای دریافت مستمری است تمایل دارند سر کار بیایند تا مستمری‌شان بر مبنای حقوق جدید بسته شود اما بیشتر از ۳۵ سال این امر امکانپذیر نیست، تامین اجتماعی چندین سال مصوبه شورای عالی کار را اجرا نمی‌کرد و مصوبه هیئت وزیران را برای افزایش حقوق انجام می‌داد (همان ۲۰ درصد یا هر عددی که دولت اعلام می‌کرد) اما الان دو سال است که دارد مصوبه شورای عالی کار را انجام می‌دهد.

جناب آقای داود صافی، قائم مقام محترم دبیر شورا:

سایر صندوق‌های بازنشستگی خیلی ایرادی ندارند که بعد از بازنشستگی مشغول به کار شوند فقط صندوق تامین اجتماعی است که اگر متوجه شوند مستمری‌شان را قطع می‌کنند. چالش اصلی این است که سازمان تامین اجتماعی یک مسیری در حسابرسی دفاتر دارد که در شرکت‌ها وقتی می‌بیند به بازنشسته حقوق می‌دهند هم مستمری بازنشستگی قطع می‌شود هم پرداختی که شرکت به آن فرد کرده است مشمول بیمه خواهد شد، اگر بازنشسته صندوق دیگری باشد (کشوری و فولاد و ...) آنها نمی‌توانند چک کنند و برای مستمری بگیر مشکلی ایجاد نمی‌شود ولی بازنشستگان تامین اجتماعی ریسک قطع مستمری را دارند، در شرکت‌های بزرگ یک نیروی متخصص به خاطر موقعیت کاریش ۲۵ سالگی می‌آید سر کار و با ۲۰ سال سابقه ۴۵ ساله بازنشست می‌شود. جوان با تجربه، با دانش و خبیره است. شرکتی که این فرد را آموزش دیده به خاطر الزامات قانونی و شفاف بودن نمی‌تواند به کارش بگیرد پس رقیب من که کارهای غیر رسمی می‌کند و قانون را می‌تواند دور بزند و نیروی آماده به کار جوان خبیره من را جذب می‌کند و برای شرکت‌های بزرگ یک چالش جدی است و شرکت‌های کوچک آن فرد را به کار می‌گیرند و ارزان قیمت هم هست چون حق بیمه برایش پرداخت نمی‌شود.

جناب آقای احمدی، عضو محترم بخش خصوصی شورا:

یک بانک اطلاعاتی در استان شکل باید بگیرد و بر اساس مهارت‌های فنی و ... بازنشستگان شناسایی و معرفی شوند تا شرکت‌ها بتوانند مهارت‌های مورد نیاز خود را در این سامانه جستجو کنند (در حیطه مشاوره، آموزش و ...)، موضوع طب کار هم مسئله مهمی است، چون اگر قرار است بازنشسته به کار گرفته شود طب کار آنها را رد می‌کند یا اگر مشغول به کار شد و دچار آسیبی شد هم خود یک چالش در این راستا است.

جناب آقای گله داری، معاون بهداشتی محترم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان:

یکی از چالش‌های اساسی ما در حوزه درمان کمبود پرستار است، پرستارها دو گروه هستند، گروهی مشمول قانون کار هستند و بحث مشاغل سخت و زیان آور شامل حالشان می‌شود. یک گروه هم مشمول قانون خدمات کشوری و تحت پوشش دانشگاه که می‌توانند از سنوات ارفاقی ۵ ساله استفاده کنند، آنهایی که در مشاغل سخت بودند زود بازنشست می‌شوند می‌توانند در کلینیک‌های خصوصی به تامین نیرو کمک کنند اما به خاطر بحث بازنشستگی در

حوزه تامین اجتماعی دچار چالش می‌شوند و باید راهکاری برایش پیدا شود که در صورت اشتغال مجدد مشمول قطع مستمری نشوند.

جناب آقای قزوینی، عضو محترم بخش خصوصی شورا:

در متن قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان صرفاً افراد کارشناسی و بالاتر را در نظر گرفته است و می‌توان پیشنهاد داد که این شرط کارشناسی برداشته شود.

جناب آقای محمدی، مدیر کل محترم تامین اجتماعی استان:

بازنشسته‌ای که شغلش کاملاً تخصصی است و از بازار کار جدا شده صرف نظر از اینکه مشمول چه قانونی است و مثلاً ۳۵ سال بیمه داده که این را از نظر قانونی کاری نمی‌توانیم برایش بکنیم، نیاز دارد اصلاحات پارامتریک اتفاق بیفتد، در برنامه هفتم توسعه در بحث افزایش سن و تا حدی افزایش سابقه یک شمه‌ای از آن اجرا شده، باید اصلاحات پارامتریک از بالا دست به طور جدی اتفاق افتد، دسته دیگری هستند که نه سنی که در قانون عام تامین اجتماعی آمده را می‌رسانند نه سابقه را و به هیچ کدام نمی‌رسند که مشمول قانون مشاغل سخت و زیان آور می‌شوند، به استناد این قانون که سال ۸۱ وارد عرصه تولید شد، نیروی متخصصی که ۳۵ سال که می‌توانست حق بیمه دهد و متمر ثمر برای صنعتش باشد بر اساس قانون جدایش می‌کنیم اما بعد که به آن نیاز داریم نمی‌توانیم آن را به کار بگیریم، باید قانون اصلاح شود یعنی آن چیزی را که باعث جدایی این فرد از بازار کار شده است. در بخش صنعت نیاز شدید به نیروی متخصص داریم و به کارگر ساده نیازی نداریم، اکثر افرادی که برگشت به کار می‌کنند کارگران ساده هستند و حقوق و دستمزدشان روی حداقل حقوق رد شده است.

جناب آقای ایروانی، نماینده محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان:

در لایحه برنامه هفتم توسعه متنی آمده بود که مشکل را حل می‌کرد ولی در مجلس مورد تایید قرار نگرفت، در ماده ۷۲ لایحه برنامه اشاره شده است: "از تاریخ ابلاغ این قانون در صورت به کارگیری افراد بازرخرد شده و بازنشستگان دستگاه‌های اجرایی و همچنین بازنشستگان مشمول قانون کار و قانون تامین اجتماعی در کارگاه‌های موضوع جزء (۳) ماده (۲) قانون تامین اجتماعی و همچنین دستگاه‌های اجرایی با رعایت قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان مصوب ۲۰/۰۲/۱۳۹۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن کارفرمایان مکلفند علاوه بر پرداخت مزد حقوق یا دستمزد به افراد به کارگیری شده طبق قرارداد منعقد و ارسال اسامی آنان در لیست حق بیمه ارسالی به سازمان تامین اجتماعی ماهیانه معادل (۱۰) درصد حقوق یا مزد پرداخت شده را تحت عنوان مالیات اجتماعی به حساب خزانه‌داری کشور واریز نمایند منابع مذکور در قالب بودجه سنواتی بابت اشتغال جوانان (۵۰) درصد و توسعه کمی و کیفی بیمه درمان (۵۰) درصد هزینه می‌شود. آیین نامه اجرایی این ماده واحده به پیشنهاد مشترک

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های برنامه و بودجه و اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

باید پیشنهاد بدهیم با توجه به اینکه کشور با کمبود نیروی متخصص مواجه است و همچنین خروج اتباع و نیاز جدی بنگاه‌های اقتصادی به نیروی انسانی این لایحه مجدداً در دستور کار مجلس قرار بگیرد.

جناب آقای لطفی، مشاور محترم دبیرخانه شورا:

پیشنهاد می‌شود یک اطلاع‌رسانی به واحدهای صنعتی انجام شود که بر اساس ماده واحده قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان، دستگاه‌های موضوع این قانون در صورت لزوم می‌توانند از خدمات بازنشستگان متخصص با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر به صورت پاره وقت و ساعتی استفاده کنند حداکثر ساعات مجاز برای استفاده از بازنشستگان یک سوم ساعات اداری کارمندان رسمی است و حق الزحمه این افراد متناسب با ساعات کاری آنها حداکثر معادل یک سوم کارمندان رسمی همان شغل تعیین و پرداخت می‌شود.

جناب آقای چینی، نایب رئیس محترم کانون کارفرمایان استان:

نیرو در کشور ما می‌تواند تا ۵ سال بیمه بیکاری بگیرد من بعنوان کارفرما کارگر را می‌فرستم بیمه بیکاری و همان وقت هم هنوز برای من کار می‌کند برای اینکه درآمد اضافه‌ای داشته باشد، قوانین به اندازه کافی حقوق و دستمزد را بالا نمی‌برد بلکه کارگر و کارفرما به روش‌های مختلف این کمبود را خودشان جبران می‌کنند، از این تعداد ۱۴ هزار نفر بیمه بیکاری در استان و این‌هایی که بیشتر از ۶ ماه از بیمه بیکاریشان استفاده کردند باید جلوگیری شود کسر کردن استفاده بیمه بیکاری از ۵ سال به حداکثر ۶ ماه هم به صندوق کمک خواهد شد و هم به کمک اشتغال خواهد آمد.

جناب آقای برزوئیان، مدیر کل محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان:

ما پیشنهاد داده‌ایم به وزارتخانه که مدت بیمه بیکاری کم شود و اینکه اگر کسی که بیمه بیکاری می‌گیرد سابقه بیمه برایش ایجاد نشود و در بازنشستگی اش موثر نباشد و این امتیازات حذف شود شخص به دنبال کار می‌رود، همچنین ما دسترسی به سامانه جامع روابط کار را که در آنجا تمام اطلاعات مقرری بگیران هست نداریم و پیشنهاد دادیم که وزارتخانه این دسترسی را مجدداً مثل سابق به ما بدهد تا بتوانیم از ظرفیت مقرری بگیران بیمه بیکاری در واحدهای صنعتی و خدماتی استان استفاده نماییم. قبلاً برای اینکه به صورت ماهیانه مشخص شود افراد در جایی مشغول به کار نیستند از آنها ماهی چند بار دعوت می‌کردیم بیایند حضری بزنند و لیست‌های مخصوص را پر می‌کردند و فرصت‌های شغلی را می‌دیدند و می‌رفتند، در دوران کرونا به خاطر حجم مراجعات یک سامانه‌ای رونمایی کردند تحت عنوان سامانه بیمه بیکاری که تقریباً از دسترس ما خارج شدند و با این سامانه دیگر آدم‌هایی که می‌آیند بیمه بیکاری بگیرند را نمی‌بینیم یعنی وقتی بیکار می‌شوند وارد سامانه جامع روابط کار می‌شوند و در

<p>قسمت بیمه بیکاری درخواستشان را می‌دهند، در کمیته‌های دونفره متشکل از ما و سازمان تامین اجتماعی تایید داده می‌شود و بیمه بیکاری برایشان برقرار می‌شود تا زمانی که استحقاقشان تمام شود، علی‌رغم مکاتبات مکرر ما که خواستیم طبق قبل به ما دسترسی بدهد تا بتوانیم گزارش بگیریم و طبق روال قبل آنها را معرفی کنیم به سازمان فنی و حرفه‌ای و مشاغلی که موجود است ولی هنوز به ما این دسترسی را نداده‌اند، باید اصلاح قانون بیمه بیکاری را هم به مجلس پیشنهاد دهیم.</p>	
<p>۱) اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان، تبصره (۲) ماده واحده قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان (مصوب ۱۳۹۵ و اصلاحی ۱۳۹۷)، موضوع به کارگیری پاره وقت بازنشستگان متخصص با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر حداکثر تا یک سوم ساعات اداری کارمندان رسمی (ثابت) را به نحو مقتضی به واحدهای صنفی و خدماتی استان حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز اطلاع رسانی نماید.</p> <p>۲) اداره کل تامین اجتماعی استان ترتیبی اتخاذ نماید تا از طریق سازمان تامین اجتماعی کشور مجدداً مفاد ماده (۷۲) لایحه پیشنهادی برنامه هفتم توسعه در قالب ماده واحده دو فوریتی به شرح ذیل از طریق دولت برای مجلس شورای اسلامی ارسال گردد.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>- قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۰۳/۰۴</p> <p>- ماده (۷۲) لایحه پیشنهادی برنامه هفتم توسعه</p> <p>(از تاریخ ابلاغ این قانون در صورت به کارگیری افراد با خرید شده و بازنشستگان دستگاه‌های اجرایی و همچنین بازنشستگان مشمول قانون کار و قانون تامین اجتماعی در کارگاه‌های موضوع جزء (۳) ماده (۲) قانون تامین اجتماعی و همچنین دستگاه‌های اجرایی با رعایت قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن کارفرمایان مکلفند علاوه بر پرداخت مزد حقوق یا دستمزد به افراد به کارگیری شده طبق قرارداد منعقد و ارسال اسامی آنان در لیست حق بیمه ارسالی به سازمان تامین اجتماعی ماهیانه معادل (۱۰) درصد حقوق یا مزد پرداخت شده را تحت عنوان مالیات اجتماعی به حساب خزانه‌داری کشور واریز نمایند منابع مذکور در قالب بودجه سنواتی بابت اشتغال جوانان (۵۰) درصد و توسعه کمی و کیفی بیمه درمان (۵۰) درصد هزینه می‌شود. آیین نامه اجرایی این ماده واحده به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های برنامه و بودجه و اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.)</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>